

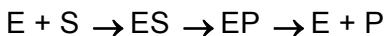
3. ఎన్జైములు

2 మార్గులు

- 1. ఫీడ్బాక్ నిరోధకతా అంటే ఏమిటి ?**
- జ. వరసగా గోలుసులాగా జరిగే ఎన్జైము ఉత్పేరిత చర్యల అంత్య ఉత్పన్నం జీవక్రియలోని హోమియోస్టాటిక్ నియంత్రణలో భాగంగా మొదటి చర్యలోని ఎన్జైమును నిరోధిస్తుంది.
- 2. పోటీపడే ఎన్జైము నిరోధకాలు అంటే ఏమిటి ? ఒక ఉదాహరణ ఇవ్వండి.**
- జ. నిరోధకము తన అణునిర్మాణంలో అధిన్యాత్మక పదార్థాన్ని దగ్గరగా పోలి ఉండి, ఎన్జైము క్రియాశీలతను నిరోధిస్తే దానని పోటీ పడే నిరోధకము అంటారు. ఉదా : నిర్మాణంలో సక్రియోనెట్ అధిన్యాత్మక పదార్థాన్ని దగ్గరగా పోలి ఉన్న మెలోనెట్ వల్ల జరిగే సక్రియోనెట్ డిహైడ్రోజినేషన్ చర్య నిరోధకత,
- 3. ఎన్జైము సంకేతంలోని నాలుగు అంకెలు వేటిని సూచిస్తాయి ?**
- జ. ఎన్జైము సంకేతంలోని మొదటి అంకె ఎన్జైము విభాగమును, రెండవ సంఖ్య ఉపవిభాగాన్ని మూడవ సంఖ్య ఉప - ఉప విభాగాన్ని, నాల్గవ సంఖ్య ఎన్జైము వరుస సంఖ్యను సూచిస్తాయి.
- 4. తాళంకప్ప, తాళంచెవి పరికల్పనను, ఇండ్యూస్ట్రీషన్-ఫిట్ సిద్ధాంతాలను ఎవరు ప్రతిపాదించారు.**
- జ. తాళం కప్ప - తాళం చెవి పరికల్పన - ఇమిల్ఫిషర్ 1884
ఇండ్యూస్ట్రీషన్-ఫిట్ సిద్ధాంతము - డానియల్ ఇ.కోప్టోండ (1973)

4 మార్గులు

- 1. ES సంక్లిష్టం తయారి ప్రాముఖ్యతను వివరించండి.**
- జ. ప్రతి ఎన్జైము (E) అణువులో అధిన్యాత్మకము (S) బంధితమయ్యే స్థానము ఉంటుంది. అందువల్ల అధిక చర్యాపూరిత ఎన్జైము - అధిన్యాత్మకము సంక్లిష్టము (ES) ఏర్పడుతుంది. ఇది స్వల్పకాలికంగా ఉండి ఉత్పాదితం, మార్పుచెందని ఎన్జైము వియోజనం చెందుతుంది. దీనితోపాటు ఎన్జైము - ఉత్పాదితం సంక్లిష్టం మధ్యసంగా ఏర్పడుతుంది. ES సంక్లిష్టం ఉత్పేరణకు అవసరము.

- 2. వివిధ రకాల సహకారకాలను వివరించండి.**

- జ. సహకారకాలు 2 రకాలు అవి :
  - 1) లోహ అయానులు :** అపోఎన్జైముతో గట్టిగా బంధించబడి ఉన్న లోహ అయానులు. ఇవి క్రియాశీలస్థానాల వద్ద పక్క శృంఖలతో సమన్వయ బంధాలను ఏర్పరచడంతో పాటు, అదే సమయంలో అధిన్యాత్మకము ఒకటి లేక ఎక్కువ సమన్వయ బంధాలను ఏర్పరుస్తాయి. ఉదా : కార్బాక్సిపెప్టిడేజెంక్ జింక్ ఒక సహకారకం, Cu^{+2} సైటోక్రోం ఆక్సిడేషన్.
  - 2) సేంద్రియ సహకారకాలు :** ఇవి 2రకాలు
    - a) సహఎన్జైములు :** అసోఎన్జైముకు తాత్కాలికంగా బంధించబడి ఉన్న కర్బన్ పదార్థాలు ఉదా : NAD, NADP లలో నియాసిన్ ఉంటుంది.
    - b) ప్రాసిటీక్ సముదాయము :** అసోఎన్జైముకు గట్టిగా బంధించబడి ఉన్న కర్బన్ పదార్థాలు పెరాక్సిడేజెలో హీమ్ సముదాయము.